

Αθήνα 13 Μαρτίου 2020

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ενημέρωση καταναλωτών και επιχειρήσεων τροφίμων "ο νέος κορωνοϊός SARS-CoV-2 – τα τρόφιμα – τα μέτρα προφύλαξης"

Στο πλαίσιο των προληπτικών μέτρων που έχει λάβει η κυβέρνηση για τη αποφυγή της διάδοσης του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2 στη χώρα, ο ΕΦΕΤ ενημερώνει τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις τροφίμων για τα ακόλουθα :

A. Μη ύπαρξη ενδείξεων μετάδοσης του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2 μέσω των τροφίμων

Επιστήμονες και Αρχές σε όλο τον κόσμο παρακολουθούν την εξάπλωση του κορωνοϊού SARS-CoV-2 και δεν έχουν υπάρξει έως σήμερα αναφορές μετάδοσης μέσω των τροφίμων.

Σύμφωνα με την δημοσίευση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) (<https://www.efsa.europa.eu/en/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>) τα επιστημονικά δεδομένα που αφορούν σε προηγούμενες εστίες λοιμώξεων από παρόμοιους κορωνοϊούς (SARS-CoV, MERS-CoV), δείχνουν ότι δεν σημειώθηκε μετάδοση μέσω κατανάλωσης τροφίμων. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν στοιχεία βάσει των οποίων να αποδεικνύεται ότι ο νέος κορωνοϊός είναι διαφορετικός από τους προηγούμενους όσον αφορά τη μετάδοσή του μέσω της κατανάλωσης τροφίμων.

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) δήλωσε ότι ο ιός εξαπλώνεται από άνθρωπο σε άνθρωπο, κυρίως μέσω της αναπνευστικής οδού με σταγονίδια από μολυσμένα άτομα που φτερνίζονται, βήχουν ή εκπνέουν.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Οργανισμό Αξιολόγησης Επικινδυνότητας της Γερμανίας (BfR), επί του παρόντος δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν μολυνθεί άνθρωποι με τον νέο τύπο κορωνοϊού μέσω της κατανάλωσης τροφίμων. Δεν υπάρχουν, επίσης, γνωστές αναφορές σχετικά με λοιμώξεις από άλλους κορωνοϊούς που οφείλονται σε κατανάλωση

τροφίμων ή σε επαφή με ξηρές επιφάνειες. Η μετάδοση μέσω επιφανειών που έχουν πρόσφατα μολυνθεί από ιούς είναι, παρόλα αυτά, δυνατή μέσω μολύνσεων από τις αποχρέμψεις. Ωστόσο, αυτό είναι πιθανό να συμβεί μόνο σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη μόλυνση, λόγω της σχετικά χαμηλής σταθερότητας των κορωνοϊών στο περιβάλλον.

Σύμφωνα με την Εθνική Αρχή για την Υγιεινή και την Ασφάλεια των Τροφίμων, το Περιβάλλον και την Εργασία της Γαλλίας (ANSES), με την έως σήμερα γνώση, αποκλείεται η άμεση μετάδοση του ιού SARS-CoV-2 μέσω της πεπτικής οδού. Κατ' αναλογία με άλλους γνωστούς κορωνοϊούς, αυτός ο ιός είναι ευαίσθητος στις θερμοκρασίες μαγειρέματος. Έτσι, η θερμική επεξεργασία στους 63°C για 4 λεπτά μειώνει τη μόλυνση ενός προϊόντος διατροφής.

B. Ενημέρωση για τις επιχειρήσεις τροφίμων και τους χειριστές τροφίμων

Ο ΕΦΕΤ, σε συνέχεια των μέτρων που πήρε η πολιτεία μέσω των αρμοδίων αρχών, συνιστά στις επιχειρήσεις τροφίμων αυξημένη επαγρύπνηση και λήψη πρόσθετων μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου λειτουργικής υγιεινής και ασφαλούς παραγωγής και διάθεσης/έκθεσης των τροφίμων.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος σε θέματα όπως :

- Εφαρμογής σχολαστικού προγράμματος καθαρισμού – απολύμανσης των χώρων παρασκευής, αποθήκευσης και διάθεσης τροφίμων, των χώρων υγιεινής και του εξοπλισμού της επιχείρησης, με κατάλληλα καθαριστικά και απολυμαντικά.
- Έγκαιρης αποκομιδής απορριμμάτων.
- Ορθής εφαρμογής προγράμματος μυοκτονίας – απεντόμωσης.

Επιπλέον, για θέματα που αφορούν το χειρισμό των τροφίμων έχει ιδιαίτερη σημασία η τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής του προσωπικού που πρέπει να εφαρμοστεί απαρένγκλιτα. Συγκεκριμένα, πρέπει :

- Να εφαρμόζεται πολιτική απαγόρευσης χειρισμού τροφίμων από ασθενείς εργαζόμενους με επίπτωση στα τρόφιμα.
- Το προσωπικό που σχετίζεται με το χώρο παραγωγής ή έρχεται σε επαφή με τα τρόφιμα πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικά υγείας σε ισχύ.
- Να υπάρχει κατάλληλος και καθαρός ιματισμός για το προσωπικό.

Όσον αφορά τις οδηγίες για την ατομική υγιεινή, ισχύουν τα όσα αναφέρονται στις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Υγείας και αφορούν :

Πλύσιμο των χεριών

- Πριν την έναρξη της εργασίας του προσωπικού.
- Πριν το χειρισμό έτοιμου προς κατανάλωση τροφίμου.
- Πριν και μετά την χρήση γαντιών (τα γάντια θα πρέπει να είναι μίας χρήσεως και να αντικαθίστανται όταν λερωθούν ή σχιστούν ή σε τακτά χρονικά διαστήματα).
- Μετά την επαφή με μαλλιά, μύτη, πρόσωπο ή στόμα.
- Μετά από χειρισμό ή προετοιμασία ωμού τροφίμου.
- Μετά από χειρισμό απορριμμάτων.
- Μετά από εφαρμογή καθαρισμών.
- Μετά από χρήση της τουαλέτας.
- Μετά από φύσημα της μύτης, φτέρνισμα ή βήχα.
- Μετά από το φαγητό, το ποτό ή το κάπνισμα.
- Μετά από χειρισμό χρημάτων.

Στέγνωμα των χεριών με χαρτί μιας χρήσης.

Απολύμανση των χεριών με κατάλληλο απολυμαντικό.

Γ. Ενημέρωση για τους καταναλωτές

Παρόλο που δεν υπάρχουν ενδείξεις για τη μετάδοση του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2 μέσω των τροφίμων ή/και εισαγόμενων προϊόντων, υπενθυμίζεται στους καταναλωτές η αυστηρή τήρηση των γενικών κανόνων καθημερινής υγιεινής, όπως το σχολαστικό πλύσιμο των χεριών, καθώς επίσης και η αυστηρή τήρηση των κανόνων ορθής υγιεινής πρακτικής κατά την παρασκευή και το χειρισμό των τροφίμων. Επισημαίνεται ότι ένα μολυσμένο άτομο μπορεί να μολύνει τα τρόφιμα κατά την προετοιμασία τους ή το χειρισμό τους με βρώμικα χέρια ή εκθέτοντάς τα σε μολυσματικά σταγονίδια όταν βήχει ή/και φτερνίζεται. Η σωστή εφαρμογή των καλών πρακτικών υγιεινής είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος πρόληψης της μόλυνσης των τροφίμων με τον κορωνοϊού SARS-CoV-2.

Καλούνται οι καταναλωτές να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί κατά τις αγορές ή/και την κατανάλωση τροφίμων.

Ειδικότερες οδηγίες για την τήρηση των κανόνων ορθής υγιεινής πρακτικής κατά την παρασκευή και το χειρισμό των τροφίμων δίνονται στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ :

- Αποφεύγοντας τα τροφιμογενή νοσήματα :
http://www.efet.gr/files/F12562_Binder10.pdf.
- Ασφαλής προετοιμασία γευμάτων στο σπίτι :
http://www.efet.gr/files/F12938_Binder16.pdf.
- Χειρισμοί τροφίμων στο σπίτι :
http://www.efet.gr/files/F12879_Binder15.pdf.
- Προετοιμασία και ψήσιμο κρεάτων σε ψησταριές :
http://www.efet.gr/files/F12617_Binder11.pdf.

Περισσότερες πληροφορίες και σύνδεσμοι από Εθνικές και Ευρωπαϊκές αρχές :

- Γενικές πληροφορίες για τον νέο κορωνοϊό δίνονται στην ιστοσελίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας-ΕΟΔΥ (<https://eody.gov.gr/neos-koronaivos-covid-19/>), ενώ αναλυτικές οδηγίες για την τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής και προστασίας δίνονται επιπρόσθετα στις ιστοσελίδες των κάτωθι φορέων :
  - **Υπουργείο Υγείας** (<https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-dhmosias-ygieinhs/metadotika-kai-mh-metadotika-noshmata/c388-egkyklio/6652-odhgies-prostasias-apo-anapneystikh-loimwksh-apo-to-neo-koronaio>).
  - **Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας**
(<https://www.civilprotection.gr/el/koronoios-covid-19-hrisimes-odigies>).
- **Ευρωπαϊκή Αρχή για την ασφάλεια των τροφίμων – EFSA**
(<https://www.efsa.europa.eu/en/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>).
- **Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας – WHO**
(<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>).
- **Εθνική Αρχή για την Υγιεινή και την Ασφάλεια των Τροφίμων, το Περιβάλλον και την Εργασία της Γαλλίας – ANSES** (<https://www.anses.fr/fr/content/covid-19-le-r%C3%B4le-potentiel-des-animaux-domestiques-et-des-aliments-dans-la-transmission-du>).
- **Οργανισμός Αξιολόγησης Επικινδυνότητας της Γερμανίας (BfR)**
(<https://www.bfr.bund.de/cm/349/can-the-new-type-of-coronavirus-be-transmitted-via-food-and-toys.pdf>).

Ο ΕΦΕΤ παρακολουθεί τις επίσημες ανακοινώσεις και αποφάσεις των αρμόδιων Ευρωπαϊκών και Εθνικών αρχών και με νεότερες ανακοινώσεις θα ενημερώνει καταναλωτές και επιχειρήσεις για κάθε νεότερη εξέλιξη.